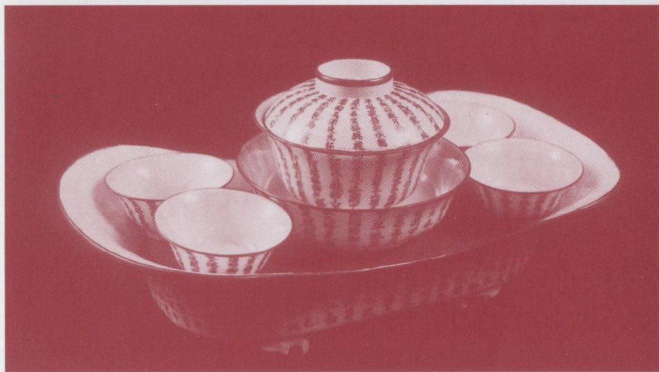

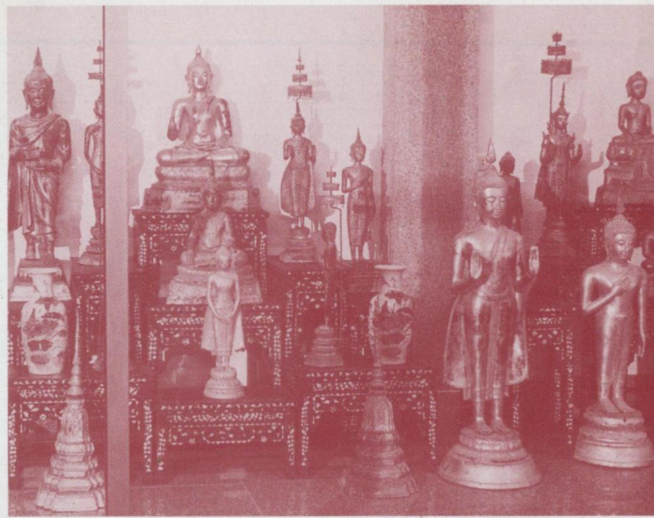

ชุดชาจีน

ชั้นสาม

จัดแสดงพระบุเงินและพระบูชาไม้แกะ พระเนื้อทองเหลืองทรงเครื่อง และพระมาลัยโปรดสัตว์นรก ในห้องซีกตะวันตกซึ่งมีธรรมาสน์บุษบกของเก่า เป็นธรรมาสน์สลักไม้ลงรักปิดทอง เป็นของคู่กับวัดตั้งเป็นประธานในด้านนี้ ส่วนซีกตะวันออกจัดแสดงพระบูชาขนาดใหญ่ มีทั้งที่เป็นของเก่า และที่พุทธบริษัทสร้างถวายในสมัยหลวงปู่บุญ

ตรงส่วนกลางของชั้นสาม คือกุฏิเก่าของหลวงปู่ ส่วนประกอบที่เนื้อไม้ยังพอใช้ได้ โดยเฉพาะบรรดาฝาปกนต่าง ๆ และลายฉลุช่องลมกับประตูหน้าต่าง ได้นำมาประกอบเป็นกุฏิของท่านในลักษณะเดิมเพื่อประดิษฐาน รูปหุ่นขี้ผึ้งของหลวงปู่ ประกอบกับเข้าของเครื่องใช้ของท่านเหมือนกับสมัยเมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่

พระพุทธรูปบูชาปางต่าง ๆ

พระพุทธรูปขนาดใหญ่ตรงกลางภายในกุฏิคือพระสัมพุทธมหามุนีพุทธวิถีนายก ปุญญวสนนิมิต สมัยเชียงแสน ซึ่งหลวงปู่เพิ่มได้พระเศียรมาจากเมืองเชียงแสนแล้วได้สร้างซ่อมแซมจนเป็นองค์ที่สมบูรณ์

การเดินทาง

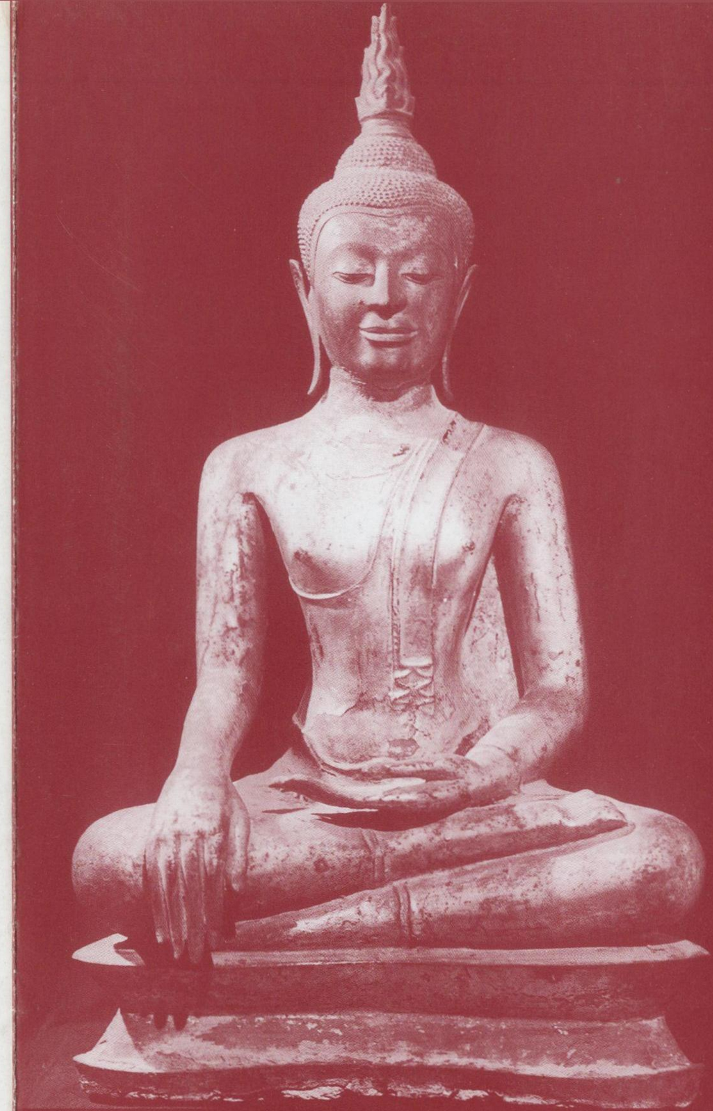
เดินทางโดยทาง*รถยนต์*สะดวกที่สุด ตามถนนบรมราชชนนีหรือปิ่นเกล้านครชัยศรี ข้ามสะพานแม่น้ำท่าจีนแล้วกลับรถเลี้ยวเข้าพุทธมณฑลสาย ๗ ไปตามเส้นทางนครชัยศรีสายใน ผ่านวัดโดยตรง *ทางที่สอง*ไปตามถนนเพชรเกษม แยกเข้าตลาดนครชัยศรี เลี้ยวขวาไปอีก ๑ กม. *ทางที่สาม* จากทางแยกพุทธมณฑลสาย ๔ ผ่านมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ตามถนนราดยางสายใหม่ข้ามสะพานเข้าตลาดนครชัยศรีแล้วเลี้ยวซ้ายต่อไปวัด

ทางรถไฟ โดยรถไฟสายใต้ ลงที่สถานีนครชัยศรีแล้วต่อรถประจำทาง *ทางเรือ* ตามลำน้ำท่าจีน ขึ้นท่าน้ำหน้าวัด

กำหนดเปิดให้เข้าชม

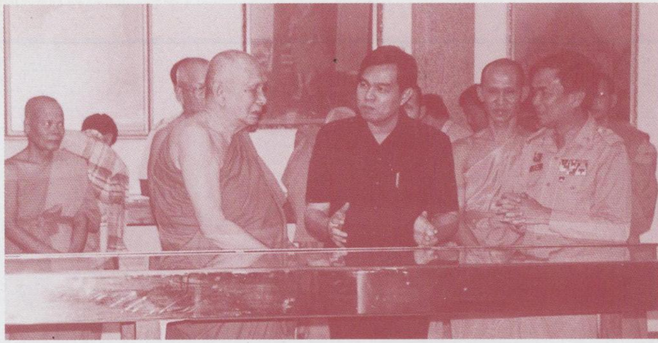
พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดตามเทศกาลสำคัญ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น.

นักเรียนนักศึกษาที่จะเข้าชมเป็นหมู่คณะ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม และมีผู้นำชม ต้องทำหนังสือติดต่อล่วงหน้าที่ เจ้าอาวาสวัดกลางบางแก้ว นครชัยศรี จ.นครปฐม ๗๓๑๒๐ โทร. (๐๓๔) ๓๓๑๔๖๒, ๓๓๒๑๘๒

พิพิธภัณฑ์พระพุทธวิถีนายก
หลวงปู่บุญ
หลวงปู่เพิ่ม

วัดกลางบางแก้ว นครชัยศรี

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จชมพิพิธภัณฑ์

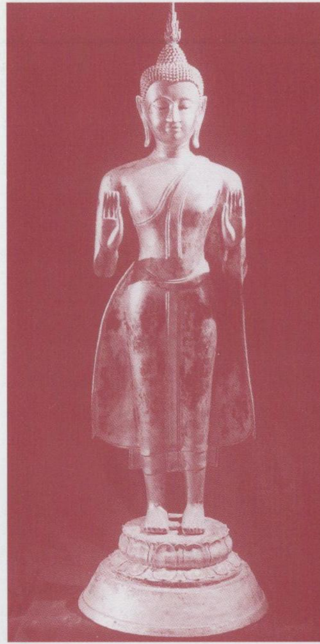
ที่ตั้งและความเป็นมา

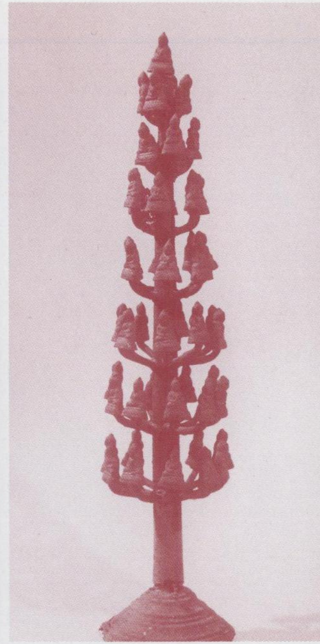
พิพิธภัณฑ์พระพุทธวิถีนายก ตั้งอยู่ที่วัดกลางบางแก้ว ตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ริมแม่น้ำท่าจีน

วัดกลางบางแก้วเป็นวัดโบราณ มีโบสถ์ วิหารและพระประธานเก่าแก่ ซึ่งนักโบราณคดีสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยต้นกรุงศรีอยุธยา เป็นวัดที่มีพระจำพรรษาและมีเจ้าอาวาสปกครองสืบต่อกันมาจนปัจจุบัน เจ้าอาวาสที่สำคัญซึ่งรู้จักกันดีก็คือ **หลวงปู่บุญ** หรือท่านเจ้าคุณ**พระพุทธวิถีนายก** ซึ่งปกครองวัดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๒๙ ถึง พ.ศ. ๒๔๗๘ กับ**หลวงปู่เพิ่ม** ซึ่งได้รับพระราชทานสมณศักดิ์พระพุทธวิถีนายกเช่นเดียวกัน หลวงปู่เพิ่มเป็นศิษย์หลวงปู่บุญ เป็นเจ้าอาวาสวัดกลางบางแก้วสืบต่อมาจนมรณภาพเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖

ในระยะเวลาอันยาวนานที่หลวงปู่ทั้งสองปกครองวัดกลางบางแก้วมีผลงานของท่านมากมาย โดยเฉพาะหลวงปู่บุญนั้นท่านเป็นเจ้าคณะมณฑลนครชัยศรี ปกครองท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรี สมุทรสาครและนครปฐม นอกจากงานด้านคณะสงฆ์ ท่านยังเป็นที่พึ่งพาของผู้คนมากมายทั้งในด้านกฤตยาคมขลัง แพทย์แผนโบราณของไทย การสร้างพระเครื่องบูชาและเครื่องรางของขลังหลายชนิด หลวงปู่เพิ่มก็ได้สืบทอดงานสร้างสรรค์ต่าง ๆ ของหลวงปู่บุญทั้งหมด และยังดูแลวัดพร้อมกับเข้าของมีค่าทั้งหลายที่เป็นของเก่าแก่คู่กันมากับวัดและที่หลวงปู่บุญสร้างหรือมีผู้ถวายไว้อย่างดียิ่ง

พระครูสิริชัยคณารักษ์ เจ้าคณะอำเภอนครชัยศรี เจ้าอาวาสวัดกลางบางแก้วองค์ปัจจุบัน ได้ร่วมมือกับคณะศิษย์จัดสร้างพิพิธภัณฑ์ขึ้นเพื่อเก็บรักษาของมีค่าทั้งหลายและเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าชมและศึกษาหาความรู้ได้ตามหลักเกณฑ์การอนุรักษ์มรดกศิลปวัฒนธรรมไทย จึงเกิดเป็น **"พิพิธภัณฑ์พระพุทธวิถีนายก"** ขึ้น ประกอบพิธีเปิดเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๗ โดย**สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก** เสด็จเป็นประธาน หลังจากทรงพระดำเนินชมจนทั่วอาคารทั้ง ๓ ชั้นแล้ว ตรัสชมว่า *"เก็บรักษาเข้าของจำนวนมากไว้ได้ดีและจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ได้น่าสนใจมาก"*

พระบูชาและพระชัยวัฒน์เต็มช่อของหลวงปู่บุญ

การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์พระพุทธวิถีนายก จัดแสดงเรื่องราวโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ดังนี้

ชั้นล่าง

ส่วนพระพุทธวิถีนายก

จัดแสดงประวัติและเข้าของเครื่องใช้ของหลวงปู่บุญ(พระพุทธวิถีนายก-บุญ ขันธโชติ) และหลวงปู่เพิ่ม (พระพุทธวิถีนายก-เพิ่ม ปุญญวสโน) โดยทางซีกตะวันออก (ซ้ายมือ) จัดแสดงพระเครื่อง เครื่องรางของขลัง วัตถุมงคลและพระบูชาของหลวงปู่ ซึ่งมีอายุการสร้างเกือบร้อยปีแล้ว อีกส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของตัวยาไทย สมุนไพร ยารักษาโรค และเครื่องมือช่างสารพัดรูปแบบ ในฐานะที่หลวงปู่เป็นนักพัฒนาก่อสร้างและบูรณะปฏิสังขรณ์วัดมาโดยตลอด กับเอกสารที่เป็นการปฏิบัติงานในหน้าที่คณะสงฆ์ และบันทึกหรือจดหมายติดต่อกับบรรดาผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ปฏิทินโหราศาสตร์แต่ละปีที่หลวงปู่คำนวณและเขียนขึ้นด้วยลายมือ รูปปั้นของหลวงปู่บุญและรูปถ่ายของหลวงปู่ทั้งสองติดเรียงรายไว้ตามฝาผนัง

สมุดข่อยโบราณ

ส่วนคัมภีร์และสมุดข่อย

จัดแสดงในห้องกระจกซีกตะวันตก (ขวามือ) มีคัมภีร์ใบลาน เนื้อหาเป็นพระธรรม หนังสือเทศน์และเรื่องราวที่เป็นความรู้ต่าง ๆ จารตัวอักษรขอมเป็นส่วนใหญ่ และจารในใบลานขนาดยาวสั้นต่าง ๆ กัน ห่อในผ้าห่อคัมภีร์เก่า บรรจุในกลักไม้และในหีบพระธรรม

ส่วนสมุดข่อย มีทั้งสมุดขาวและสมุดดำ ขนาดใหญ่และเล็กต่าง ๆ กัน มีทั้งอักษรไทยและอักษรขอม มีชนิดที่มีภาพสวยงามคือสมุดภาพพระมาลัยและสมุดภาพพุทธประวัติ นอกจากนี้มีเนื้อหาเป็นพระราชพงศาวดาร ตำราพิชัยสงคราม วรรณคดี หนังสือเรียน ตำรายาไทยและการรักษาโรค ตำราโหราศาสตร์ เลขยันต์และคาถาอาคมต่าง ๆ มีทั้งในลักษณะของสมุดที่เป็นตำราและสมุดที่แสดงให้เห็นว่าใช้ในการศึกษาเล่าเรียน มีร่องรอยการคัดลอกเรื่องต่าง ๆ

ในห้องนี้ยังมีตู้พระธรรม หีบพระอภิธรรมลายรดน้ำ และพานแว่นฟ้าซึ่งเกี่ยวข้องกัน จัดรวมไว้ด้วย

ชั้นสอง

จัดแสดงของใช้ประเภทต่าง ๆ เครื่องเบญจรงค์ เครื่องลายครามถ้วยชามของใช้ ปั้นชา ถ้วยชา แก้วเจียระไน เครื่องทองเหลือง เครื่องเขินเครื่องไม้ ถาดเคลือบ และเครื่องมุกในห้องมุก มีธรรมาสน์มุกของหลวงปู่บุญซึ่งพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในรัชกาลที่ ๘ สร้างถวาย โดยมีสัญลักษณ์รูปพระอาทิตย์และตัวอักษรจีนว่าพระอาทิตย์อยู่ที่พนักธรรมาสน์

ในห้องกระจกด้านทิศใต้ จัดแสดงพระพุทธรูปปางต่าง ๆ พระพุทธรูปทรงเครื่องและพระปางป่าเลไลยก์ ซึ่งผู้ถวายหล่อด้วยเงินพดด้วงที่เหลือจากการเล่นแร่แปรธาตุ